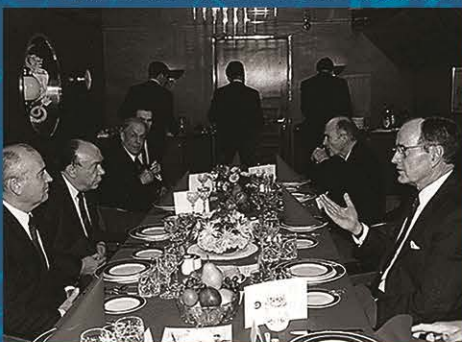
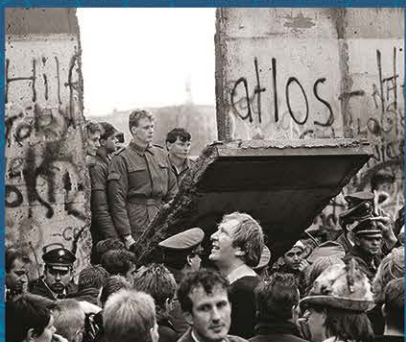
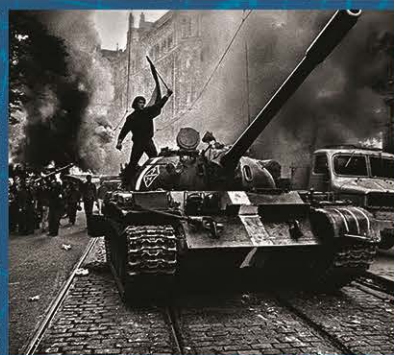
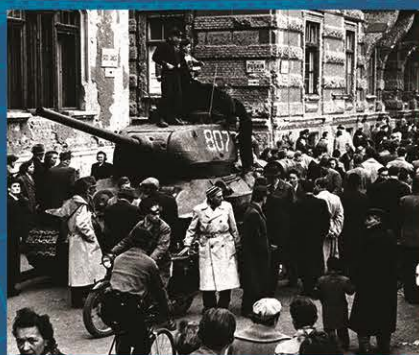

PAVEL MORARU **RELAȚIILE
INTERNATIONALE
ÎN ANII 1945–1991
EUROPA ȘI AMERICA DE NORD**

Pavel Moraru

**RELAȚIILE INTERNAȚIONALE
'
ÎN ANII 1945-1991.
EUROPA ȘI AMERICA DE NORD**

EDITURA MILITARĂ
BUCUREȘTI, 2015

PREFAȚĂ	9
LISTA ABREVIERILOR	11
CAPITOLUL I	
PARTICULARITĂȚILE RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN ANII 1945-1991	13
I.1. REORGANIZAREA RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN PRIMII ANI POSTBELICI. PRIVIRE GENERALĂ	13
I.2. ÎNFIINȚAREA SISTEMULUI DE LA BRETTON WOODS (1-23 IULIE 1944)	15
I.3. POZIȚIA U.R.S.S. FAȚĂ DE SISTEMUL BRETTON WOODS	16
I.4. PARTICULARITĂȚILE PERIOADEI „RĂZBOIULUI RECE”	17
I.4.1. Lumea bipolară	17
I.4.2. Confruntarea politico-ideologică dintre Est și Vest	18
I.4.3. Cursa înarmărilor nucleare	19
I.4.4. Diversificarea armelor de distrugere în masă	23
I.4.5. Descurajarea fabricării și perfecționării bombei atomice și a diversificării și aplicării armelor de distrugere în masă	24
I.4.6. Competiția sovieto-americană pentru cucerirea spațiului cosmic	30
I.4.7. Organizațiile/ blocurile politico-militare	31
I.4.7.1. Tratatul Interamerican de Asistență Reciprocă (I.A.T.R.A. – T.I.A.R.)	32
I.4.7.2. Uniunea Occidentală/ Uniunea Europei Occidentale (U.E.O.)	33
I.4.7.3. Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (N.A.T.O.)	35
I.4.7.4. Tratatul de Securitate Australia, Noua Zeelandă, S.U.A. (A.N.Z.U.S.)	37
I.4.7.5. Organizația Tratatului Asiei de Sud-Est (S.E.A.T.O.)	38
I.4.7.6. Organizația Tratatului Central (C.E.N.T.O.)	38
I.4.7.7. Tratatul de Securitate Australia, Noua Zeelandă, Marea Britanie (A.N.Z.U.K.)	39
I.4.7.8. Organizația Tratatului de la Varșovia (O.T.V.)	39
I.4.7.9. Pactul Balcanic	40
I.4.7.10. Mișcarea de Nealinie (sau de Neangajare)	41
I.4.8. Cheltuielile pentru domeniul militar	42
I.4.9. Crizele politico-militare	42
I.4.9.1. Criza sovieto-turcă (7 august 1946 – 30 mai 1953)	42
I.4.9.2. Războiul din Vietnam (19 decembrie 1946 – 30 aprilie 1975)	44
I.4.9.3. Conflictul din Cașmir (1947-1991)	48
I.4.9.4. Criza din relațiile sovieto-iugoslave (1948-1956)	51
I.4.9.5. Criza Berlinului Occidental	53
I.4.9.5.1. Prima criză a Berlinului Occidental (21 iunie 1948 – 12 mai 1949)	53
I.4.9.5.2. A doua criză a Berlinului Occidental (27 noiembrie 1958 – sfârșitul anului 1959)	55
I.4.9.5.3. Accentuarea crizei Berlinului Occidental (iulie – decembrie 1961)	58
I.4.9.6. Războaiele arabo-israeliene	60
I.4.9.6.1. Primul război arabo-israelian (15 mai 1948 – 18 iulie 1949)	60
I.4.9.6.2. „Problema palestiniană” în anii ’50	60
I.4.9.6.3. Conflictul arabo-israelian în anii ’60	61
I.4.9.6.4. Războiul arabo-israelian din anul 1973	62
I.4.9.6.5. Încetarea confruntării dintre Egipt și Israel	65
I.4.9.6.6. Evoluția relațiilor arabo-israeliene în anii ’80	66
I.4.9.7. Războiul din Coreea (25 iunie 1950 – 27 iulie 1953)	68

I.4.9.8. Criza din Republica Democrată Germană (16-17 iunie 1953).....	71
I.4.9.9. Criza politică din Polonia (iunie – octombrie 1956)	73
I.4.9.10. Criza Canalului Suez (29 octombrie – 15 noiembrie 1956)	74
I.4.9.11. Intervenția militară sovietică în Ungaria (23 octombrie – 9 noiembrie 1956)	76
I.4.9.12. Criza rachetelor sovietice de pe Cuba (14 octombrie – 20 noiembrie 1962)	78
I.4.9.13. „Primăvara de la Praga” și intervenția militară împotriva Cehoslovaciei (21 august – 11 septembrie 1968)	83
I.4.9.14. Diferențele de frontieră sovieto-chineze. Incidentul de la Damanski – Jenbao (martie 1969)	87
I.4.9.15. Intervenția militară sovietică în Afganistan (27 decembrie 1979 – 15 februarie 1989)	91
I.4.9.16. Războiul britano-argentinian pentru Insulele Falkland – Malvine (2 aprilie – 15 iunie 1982)	93
I.4.9.17. Invazia irakiană în Kuwait și gestionarea internațională a crizei din Golful Persic (1990/1991)	97
I.4.10. Executarea de către U.R.S.S. și S.U.A. a incursiunilor militare în alte state, pentru schimbarea sau păstrarea regimurilor politice (guvernelor) favorabile.....	99
I.4.11. Subvenționarea și susținerea discretă a guvernelor și forțelor politice loiale sau convenabile din alte țări	101
I.4.12. Accentuarea, în etapele de criză, a propagandei, cenzurii și a persecuțiilor la adresa opoziției	102
I.4.13. Destrămarea imperiilor coloniale	102
I.4.13.1. Imperiul colonial britanic	102
I.4.13.2. Imperiul colonial francez	103
I.4.13.3. Imperiul colonial olandez	105
I.4.13.4. Imperiul colonial spaniol.....	105
I.4.13.5. Imperiul colonial portughez	106
I.4.13.6. Imperiul colonial belgian.....	106
I.4.13.7. Imperiul colonial italian.....	106
I.4.14. Crearea uniunilor de state și a piețelor comune, bazate pe principiul suprastatal și al integrării	108
I.4.15. Detensionarea situației internaționale pe baza negocierilor și a dialogului	114
I.4.15.1. Organizarea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.)	115
I.4.15.2. Actul Final al C.S.C.E. de la Helsinki (1 august 1975)	116
I.4.15.3. Reuniunile C.S.C.E post-Helsinki.....	116
I.5. SFÂRȘITUL „RĂZBOIULUI RECE”	119
Bibliografia utilizată	120

CAPITOLUL II

STATELE EUROPENE ȘI DIN AMERICA DE NORD

ÎN SISTEMUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE (1945-1991)	131
---	-----

II.1. STATELE „BLOCULUI VESTIC”	131
---------------------------------------	-----

II.1.1. Statele Unite ale Americii	131
--	-----

II.1.1.1. Situația internă din primii ani postbelici.....	131
---	-----

II.1.1.2. Politica externă din primii ani de după război	132
--	-----

II.1.1.3. Politica internă și externă a președintelui Dwight Eisenhower (20 ianuarie 1953 – 20 ianuarie 1961)	134
--	-----

II.1.1.4. Politica internă și externă a președintelui John Kennedy (20 ianuarie 1961 – 22 noiembrie 1963)	137
--	-----

II.1.1.5. Politica internă și externă a președintelui Lyndon Johnson (22 noiembrie 1963 – 20 ianuarie 1969)	138
--	-----

II.1.1.6. Politica internă și externă a președintelui Richard Nixon (20 ianuarie 1969 – 9 august 1974)	139
---	-----

II.1.1.7. Politica internă și externă a președintelui Gerald Ford (9 august 1974 – 20 ianuarie 1977)	141
---	-----

II.1.1.8. Politica internă și externă a președintelui Jimmy Carter (20 ianuarie 1977 – 20 ianuarie 1981)	142
II.1.1.9. Politica internă și externă a președintelui Ronald Reagan (20 ianuarie 1981 – 20 ianuarie 1989)	144
II.1.1.10. Politica internă și externă a președintelui George Bush (20 ianuarie 1989 – 20 ianuarie 1993)	148
<i>II.1.2. Canada</i>	149
II.1.2.1. Situația din primii ani postbelici	149
II.1.2.2. Politica internă și externă canadiană în anii '50-'70	151
II.1.2.3. Canada în anii '80 – începutul anilor '90	153
<i>II.1.3. Germania</i>	156
II.1.3.1. Teritoriul Germaniei între anii 1945-1949	156
II.1.3.2. Politica internă și externă a cancelarului R.F.G. Konrad Adenauer (15 septembrie 1949 – 16 octombrie 1963)	159
II.1.3.3. Politica internă și externă a cancelarului R.F.G. Willy Brandt (21 octombrie 1969 – 7 mai 1974)	163
II.1.3.4. Politica internă și externă a cancelarilor R.F.G. Helmut Schmidt (16 mai 1974 – 1 octombrie 1982) și Helmut Kohl (1 octombrie 1982 – 27 octombrie 1998)	166
II.1.3.5. R.D.G. în anii '50-'80	168
II.1.3.6. Criza sistemului totalitar comunist din R.D.G.	173
II.1.3.7. Reunirea Germaniei	174
<i>II.1.4. Italia</i>	175
II.1.4.1. Italia în primii ani postbelici	175
II.1.4.2. Politica internă și dezvoltarea economică	176
II.1.4.3. Politica externă	179
<i>II.1.5. Franța</i>	183
II.1.5.1. Franța în primii ani postbelici	183
II.1.5.2. Viața politică internă de la sfârșitul anilor '40 și în anii '50	184
II.1.5.3. Politica externă franceză de la finele anilor '40 și în anii '50	185
II.1.5.4. „Problema algeriană” și revenirea la putere a lui Charles de Gaulle	187
II.1.5.5. Politica internă și externă a președintelui Charles de Gaulle (8 ianuarie 1959 – 28 aprilie 1969)	188
II.1.5.6. Politica internă și externă a președintelui Georges Pompidou (20 iunie 1969 – 2 aprilie 1974)	190
II.1.5.7. Politica internă și externă a președintelui Valéry Giscard d'Estaing (19 mai 1974 – 10 mai 1981)	191
II.1.5.8. Politica internă și externă a președintelui François Mitterrand (21 mai 1981 – 17 mai 1995)	192
<i>II.1.6. Marea Britanie</i>	193
II.1.6.1. Marea Britanie în primii ani postbelici	193
II.1.6.2. Situația internă și politica externă britanică din anii '50-'70	195
II.1.6.3. Politica internă și externă a guvernului condus de Margaret Thatcher (4 mai 1979 – 28 noiembrie 1990)	201
<i>II.1.7. Elveția</i>	203
II.1.7.1. Evoluțiile interne	203
II.1.7.2. Politica externă elvețiană	204
II.2. STATELE „BLOCULUI ESTIC”	208
<i>II.2.1. Instaurarea regimurilor comuniste în statele Europei Răsăritene și evoluția lor internă și externă în primii ani postbelici</i>	208
II.2.1.1. Albania	209
II.2.1.2. Iugoslavia	209
II.2.1.3. Ungaria	210
II.2.1.4. Polonia	210
II.2.1.5. Cehoslovacia	210
II.2.1.6. Bulgaria	211
II.2.1.7. România	211

<i>II.2.2. Particularitățile evoluțiilor politice și social-economice din statele Europei Răsăritene în primii ani postbelici</i>	212
<i>II.2.3. U.R.S.S. în perioada stalinistă postbelică</i>	215
II.2.3.1. Situația internă	215
II.2.3.2. Politica externă	216
<i>II.2.4. U.R.S.S. în perioada lui Nikita Hrușciov (13 septembrie 1953 – 14 octombrie 1964)</i>	218
II.2.4.1. Politica internă	218
II.2.4.2. Politica externă	220
<i>II.2.5. Retragerea trupelor sovietice din statele Europei Centrale și de Est</i>	224
II.2.5.1. Austria	224
II.2.5.2. Bulgaria și Ungaria	225
II.2.5.3. România	226
II.2.5.4. Cehoslovacia	227
II.2.5.5. Polonia	227
II.2.5.6. R.D.G.	228
<i>II.2.6. Statele „Lagărului socialist” în anii ’50-’70</i>	228
<i>II.2.7. Cooperarea economică a statelor „Lagărului socialist” în anii ’70-’80</i>	234
<i>II.2.8. U.R.S.S. în perioada lui Leonid Brejnev (14 octombrie 1964 – 10 noiembrie 1982)</i>	237
II.2.8.1. Politica internă	237
II.2.8.2. Politica externă	238
<i>II.2.9. Declinul U.R.S.S. și tentativele lui Iurii Andropov (12 noiembrie 1982 – 9 februarie 1984) de reformare a sistemului</i>	240
II.2.9.1. Politica internă	240
II.2.9.2. Politica externă	240
<i>II.2.10. Guvernarea lui Konstantin Cernenko (13 februarie 1984 – 10 martie 1985)</i>	243
<i>II.2.11. U.R.S.S. în timpul guvernării lui Mihail Gorbaciiov (11 martie 1985 – 24 august 1991)</i>	244
II.2.11.1. Politica internă	244
II.2.11.2. Politica externă	245
<i>II.2.12. Prăbușirea regimurilor comuniste din Europa Răsăriteană</i>	247
II.2.12.1. Polonia	248
II.2.12.2. Ungaria	249
II.2.12.3. Cehoslovacia	250
II.2.12.4. Bulgaria	251
II.2.12.5. România	252
II.2.12.6. Iugoslavia	253
II.2.12.7. Albania	255
<i>II.2.13. Prăbușirea regimului sovietic și destrămarea U.R.S.S.</i>	256
<i>Bibliografia utilizată</i>	257
BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ	265